

A RESEARCH ON THE FOLK-SONGS OF PLEVNA

MEHMET NACI ÖNAL

Folk-songs are anonymous products that reflect the daily life of the Turkish man. In folk-songs, it is possible to find everything related to human or to the folk such as love, joy, detachment and grief. Folk-songs of heroism are a continuation of the epic tradition. Epic poems tell, in detail, of the events that the folk underwent. The epics immortalize some historic phenomenon within the oral culture.

The folk-songs about Plevna are classified as folk-songs of heroism. The comparison of quadrants of the folk-songs about Osman Pasha and the Battle of Plevna and the omission of similar quadrants reveal that these go beyond the folk-song form and turn into an epic form. When we gather the folk-songs about Plevna, an epic of 29 quadrants results. This epic, telling about the Battle of Plevna, has survived among people as an immortal masterpiece of the oral history that the folk itself produced.

During the Battle of Plevna, the number of Turkish soldiers under the command of Osman Pasha was 60,000 whereas that of Russian and Romanian soldiers was 250,000 (Herbert 1954: 304). The defense that Osman Pasha and his soldiers performed against the enemy, who was many times larger in number, has been one of the most famous and successful defenses of both Turkish and the world's military history (Gen. Kur.: 20).

During the Battle of Plevna, a total of 55,000 Russian soldiers, 10,000 Romanian soldiers and 30,000 Turkish soldiers lost their lives (Herbert: 304; Gen. Kur.: 64).

Upon the will of Petro, the Czar Crazy Petro (*Deli Petro*), the Russians would march to Istanbul and seize the city (Söylemezdi, 40-44). This desire of the Russians was almost accomplished during the 93 Battle (*93 Harbi*). However, Osman Pasha's historic defense prevented the Russians from reaching the South seas.

Epic poems or folk-songs are oral literary products that keep the historical events alive, renew them in the memories, and are much more effective than written literature. The folk-songs of Plevna are one of the best examples in terms of keeping the society's common memory orally.

Fuad Köprülü states that some epic poems and folk songs have the quality of historical documents (Köprülü 1962: 46).

There are many epic poems or folk-songs of heroism told in the lands of the Ottomans. Among these, the folk-songs of Plevna are one of the most prevalent ones which came up to this date. I. Kúnoş, a Hungarian Turcologist, says: "*Perhaps it is the flower of their blood that is picked out from the hearts of the soldiers*" regarding the folk-song of Osman Pasha. Regarding the same folk-song

he also states that: “*It is a mourning leaf of the history of Turkey,*” (Kúnoş 1978: 29-30).

F. W. Von Herbert, an English lieutenant who joined the Battle of Plevna as a mercenary, while telling about the war time states that Turkish soldiers enjoyed themselves in the evenings reciting poems and singing folk-songs around the fire (1954: 53-45). The folk-songs that continued till date from the war time are widespread all through the territories of the Ottomans. The folk-songs of Plevna and the excitement of the soldiers around the fire is shared by Turkish society. The folk-song of Plevna, which the Ghazi of Plevna Battle from Ordu sang to his children in tears, is the transmission of a sad trust to the following generations. The folk-songs of Plevna are the documents of verbal history that tell about the great Plevna defense.

Although a century passed after the Battle of Plevna, Plevna folk-songs sung for Osman Pasha are still alive.

I. THE MARCH OF PLEVNA OR OSMAN PASHA

In the composition of the March of Plevna, the three most commonly told quadrants were used. The difference in the selection of the quadrants is striking when the texts of the march are analyzed. We see that 6 different quadrants are used and some of these quadrants are common whereas some are the same.

The folk-song was composed as a march for the first time by Colonel Mehmet Ali Bey, head of the Imperial Orchestra (Mızıkâ-ı Hümayun) Band (1825-1895). Composing the folk-song resulted in its becoming prevalent.

MARCH OF OSMAN PASHA

-1-

No, says Tuna river, I won't flow,
No, says Tuna river, I won't destroy,
No, says Osman Pasha, the glorious,
No way will I leave Plevna!

-2-

What is the world coming to?
With sons killing their own fathers
O you treasonous folk
Dare think the world will be yours!

-3-

I hit the stone with my sword
And split the stone, all torn
May live Osman Pasha
With your soldiers all for long!

-1-

Tuna Nehri akmam diyor
Etrafımı yıkmam diyor
Şanı büyük Osman Paşa
Plevne'den çıkmam diyor

-2-

Olur mu böyle olur mu
Evlât babayı vurur mu
Sizi millet hâinleri
Bu dünya size kalır mı

-3-

Kılıcımı vurdum taş
Taş yarıldı baştan başa
Nanı büyük Osman Paşa
Askerinle binler yaşa

II. ABOUT FOLK-SONGS OF PLEVNA OR OSMAN PASHA'S EVALUATIONS

The research that we have carried on till date regarding the anonymous folk-songs known as Folk-song of Osman Pasha or March of Plevna provided us with the opportunity to gather the parts of epic. These folk-songs have been sung for a long time in the Balkans, Anatolia, Crimea and Kerkuk. We can list down the folk-songs that have been told in the lands of the Ottomans as follows:

1. BALKANS	
a. Adakale:	2 folk-songs
b. Bulgaria:	9 folk-songs
c. Romania:	3 folk-songs
2. KIRIM/UKRAINE:	4 folk-songs
3. KERKUK:	2 folk-songs
4. KAZAKHISTAN:	1 folk-song
5. TURKEY:	8 folk-songs
TOTAL:	29 folk-songs

III. STRUCTURE OF THE FOLK-SONGS

It has been determined during our research on the folk-songs sung about the Battle of Plevna that there are more than forty folk-songs or epic poems either anonymous or not. In this essay, we focus on folk-songs which are composed of four plus four (eight) syllables. The characteristic of these folk-songs is their being anonymous and forming a number of variants.

There are 29 folk-songs that are composed of quadrants of 4+4=8 syllables. The number of quadrants varies between ten and twelve. Analyses have been performed in terms of "rhyme" (the last sound or sounds of the quadrant) structure of Turkish folk poetry. Within the boundaries of an article, comparisons will be made on rhymes, in other words three quadrants.

When the variants in the folk-songs with 4+4=8 syllables are compared, we see that the varieties occur not only in the sound but also in the verse. The more frequent a quadrant is repeated, it means that the more prevalent it becomes. We tried to get the main quadrant based on the most frequently repeated verses among the similar ones. When the single quadrants were added to the more frequently repeated quadrants, a long epic poem with 4+4=8 syllables resulted.

IV. COMPARISON OF THE QUADRANTS

The comparisons concern the rhymes of the quadrants. Here, we made comparisons of the three quadrants that are most frequently repeated. These are the

quadrants with the “dedi/diyor/diy” rhyme, quadrants with the “gitti/gider/gide” rhyme and quadrants with the “kalır mı” rhyme.

1. Variation of the verses of the quadrant with the “dedi/diyor/diy” rhyme

In total, 29 folk-songs contain quadrants with the “dedi/diyor/diy” rhyme.

1st verse

Tuna nehri akmam dedi	3.1.1
- - - diyor	2.1.1/4.1.1/11.5.1/13.1.1/15.1.1/17.1.1/ 24.1.1/25.1.1/27.1.1
- - - deyor	7.3.1
- - aşmam diyor	10.3.1
Karadeniz akmam dedi	3.4.1/ 4.2.1/9.5.1/11.2.1/16.2.1/21.1.1/ 26.1.1
- - diyor	1.3.1/14.4.1
- - deyor	29.2.1
- - diyur	18.1.1
Kara Deniz - diy	23.1.1
Karadeniz akmam deyor	7.1.1
Hara deniz ahmam -	22.1.1
Kanlı Tuna akmam -	5.4.1
- - - diyor	12.4.1
Duna teyler ahmam dedi	19.3.1
Osman Paşa sefer açtı	2.6.1
Dökülen kan döndü sele	2.7.1
Irmak gibi aksın kanı	2.8.1
Cihan şaştı bu savaşa	2.9.1

2nd verse

Ben Tuına'ya bakmam dedi	1.3.2/ 3.2.1/ 3.4.2/ 4.2.2/ 9.5.2/11.2.2/ 16.2.2/21.1.2
- - - deyor	7.1.2
Etrafımı yıkmam diyor	2.1.2/ 4.1.2/ 11.5.2/ 15.1.2/ 17.1.2/ 24.1.2/ 25.1.2/ 27.1.2
- - deyor	7.3.2
Etrafımı - diyur	18.1.2
Etrafımı taşmam diyor	10.3.2
Kenarımı yıkmam -	13.1.2
Tenarımı yihmam deyor	22.1.2
- - deyor	29.2.2
Ben düşmandan korkmam diyor	5.4.2/11.4.2

Akdeniz'e bakmam	diyor	14.4.2
- -	dedi	26.1.2
Ah denize bahmam	diy	23.1.2
Çadırımdan çıkmam	dedi	19.3.2
Plevna'den çıkmam	diyor	2.6.2
Böyle savaş geldi dile		2.7.2
Bu uğurda verir canı		2.8.2
Saldırıyor dağa taşa		2.9.2

3rd verse

Ünü büyük Osman Paşa		2.9.3/ 13.1.3
Şanı - - -		2.1.3/ 11.5.3/ 27.1.3
Şanlı da - -		26.1.3
O şanlı - -		3.1.3
Adı - - -		3.4.3
Şanlı Gazi - -		4.1.3/ 11.1.3/ 13.1.3
Esmer güzel Muhtar -		22.1.3
Yüzbin Kazak gelmiş olsa		4.2.3/ 9.5.3/ 11.2.3/ 16.2.3
- Moskof gelmeyince		14.4.3
- asker -		21.1.3
- ordu gelse bile		1.3.3
- - vurmayınca		7.3.3
- aster hırılanjaz		19.2.3
- düşman gelmeyince		25.1.3
- - hücum etse		29.2.3
Osman Paşanın askeri		7.1.3
Ortalığa ateş saçtı		2.6.3
Kırk bin asker kırmayınjes		23.1.3
Kılıcını vermeyince		5.4.3/ 11.4.3
Kör olası kâfir Moskof		10.3.3
Beş bunca düşman gelirse		18.1.3
Edirne'den teçmem deyor		22.1.4
Ünü büyük kılıcını vermeyince		24.1.3
Son neferi ölse bile		2.7.3
Türk'ün yüce kahramanı		2.8.3

4th verse

Ben çadırımdan çıkmam dedi		1.3.4/ 3.1.4/ 3.4.4
- Plevne'den çıkmam diyor		5.4.4/ 12.4.4/24.1.4/ 25.1.4
- Tuna'dan - -		12.3.4
- yerimden - -		13.1.4
- - kalmam -		14.4.4

Plevneden	çıkmam	diyor	2.1.4/ 2.6.4/ 2.7.4/ 2.8.4/ 2.9.4/ 4.1.4/ 7.1.4/ 11.5.4/ 15.1.4/ 17.1.4/ 27.1.4
Çadırımdan	-	-	18.1.4
Vatanımdan	-	deyor	7.3.4
-	çılhamam	diy	23.1.4
Ben çadırdan kalkmam	dedi		19.1.4/ 21.1.4
- çadırımdan çıkmam	-		26.1.4
Çadırımdan bahmam	-		19.3.4
Osman Paşa korkmam	dedi		4.2.4/ 9.5.4/ 11.2.4/ 16.2.4
(Paşa) ben yerimden kalkmam diyor			29.2.4

2. Variation of the verses of the quadrant with the “gitti/gider/gide” rhyme

In total, 23 folk-songs contain quadrants with the “gitti/gider/gide” rhyme.

1st verse

Karadeniz akıp gitti	3.2.1/ 29.1.1
- akup gider	9.4.1
- ahıp gider	18.3.1
- akıp -	14.3.1/ 14.4V1.1
Kara deniz - gide	26.2.1
Kara Deniz ahar dider	23.2.1
Hara deniz ahar -	22.2.1
Tuna nehri akar gider	4.2.1/ 4.8.1/ 6.1.1/ 10.5.1/ 15.2.1/17.2.1
- - akıp -	1.6.1/ 8.4.1/ 13.2.1
Kanlı Tuna akar gider	4.2.1/ 11.4.1/ 12.2.1
Kaleden toplar atıldı	4.V3.1/ 15.4.1
Kılıcımı vurdun taşa	4.7.1
Sağa sola bakıp gider	29.1.2

2nd verse

Etrafını yıkıp gitti	3.2.2
- yıkar gider	4.2.2/ 4.8.2/ 5.2.2/ 6.1.2/ 10.5.2/ 11.4.2/ 12.2.2 14.4V1.2
- yıkup gider	9.4.2
- yalar -	17.2.2
Etrafını yıkıp -	1.6.2/ 8.4.2
Etrafını yıhib -	18.4.2
Kenarını yıkıp gider	13.2.2
Tenarını yıhar dider	22.2.2
Akdeniz’i yıkar gider	14.3.2

Akdeniz'e bakıp gider	26.2.2
Ah denize bahar diter	23.2.2
Şimdi Çerkes Hasan gelir	14.5.2
Moskof İslâma katıldı	4.V3.2/ 15.4.2
Taş yarıldı baştan başa	4.7.2

3rd verse

Adı şanlı Osman Paşa	3.2.3/ 5.2.3/ 11.4.3/ 12.2.3
Adlı - - -	1.6.3
Şanı büyük - -	4.V3.3/ 8.4.3
Şanlı da- - -	26.2.3
Şanlı Gazi - -	4.7.3/ 4.2.3/ 4.8.3/ 10.5.3/ 15.2.3/ 15.4.3/17.2.3
Sağ olası - -	9.4.3/ 29.1.3
Ünü büyük - -	7.2.3
Tör olaydı - -	22.2.3
Osman paşanın askeri	6.1.3
Şimdi Çerkes Hasan gelir	14.3.3
Akdeniz'i yıkar gider	14.4V1.3
Gidi devlet hainleri	18.4.3
Kırh bin aster kırar diter	23.2.3

4th verse

Askerini çekip gitti	3.2.4
Moskofları kırar gider	4.7.4/ 4.2.4/ 4.8.4/ 4.V3.4/ 10.5.4/ 15.2.4/ 15.4.4/ 6.2.4
Düşmanları - -	6.1.4
Boyun eğmez esir -	1.6.4
- eğmiş esir -	5.2.4/ 11.4.4/ 12.2.4
- - yesir -	8.4.4
Bulgarları kırup -	9.4.4
Askerini çekip -	13.2.4
Moskaova'yı yıkar -	15.3.4
Plevneyi yıkıp -	29.1.4
- yakar -	14.4V1.4
Çadırını yihıb -	18.4.4
Çadırından çihar diter	23.2.4
Edirne'yi teçer -	22.2.4
Plevneyi yakıp gide	26.2.4

3. Variation of the verses of the quadrant with the “kalır mı” rhyme

In total, 13 folk-songs contain quadrants with the “kalır mı” rhyme.

1st verse

Olur mu böyle olur mu	5.6.1/ 20.3.1
- - - hiç - -	1.7.1
- - beyler - -	8.5.1/ 12.5.1/ 13.3.1/16.4.1/25.2.1
- - béyle - -	18.2.1
- - begler olur mı	20.2.1
İle olur mu bile olur mu	19.2.1
Öle - - bele - -	23.3.1
Karadeniz kızgın oldu	3.3.1

2nd verse

Yaver Paşa’yı vurur mu	5.6.2/ 12.5.2
Evlad babayı urur -	23.3.2
Evlât - vurur -	1.7.2/ 8.5.2/ 13.3.2/ 18.2.2/ 21.3.2a/ 25.2.2
- - vurır mı	20.2.2
Evlad babıye halır -	19.2.2
Türke zulüm olur mu?	16.4.2
Kardeş kardeşi vurur mu	21.3.2
Bilmem bize neler oldu	3.3.2

3rd verse

Olur mu böyle ah olur mu	4.3.3
Padişahın zulumları	23.3.3
Padişahın zalimleri	5.6.3/12.5.3
- murtatları	1.7.3/ 21.3.3/ 8.5.3
Sizi millet hainleri	13.3.3
- - hayinleri	16.4.3
Gidi - -	18.2.3
- devlet -	25.2.3
Size vatan -	20.2.3

4th verse

Dünya size kalır mı	25.2.4
Size bu dünya - -	8.5.4
Bu dünya size - -	5.6.4/ 12.5.4/ 13.3.4/ 16.4.4/ 18.2.4
- cihan - - -	1.7.4/ 21.3.4
Şu vatan - - -	20.2.4
Bu dünya bize halır -	23.3.4
Evlât babaya vurur mu	3.3.4

4. Arrangement of the whole folk-song

Upon the comparison of the variants of totally 29 folk-songs, we see that 16 quadrants are sung more than once and 13 quadrants are sung once.

The whole quadrant is formed considering the mostly used verses in the quadrants sung more than once. Thus, the main text has been obtained which begins with the most frequently sung quadrants and goes on with the least sung.

-1-
Tuna nehri akmam diyor
Etrafımı yıkmam diyor
Şanlı Gazi Osman Paşa
Plevne'den çıkmam diyor

-2-
Tuna nehri akar gider
Etrafını yıkar gider
Şanlı Gazi Osman Paşa
Moskofları kırar gider

-3-
Olur mu beyler olur mu
Evlât babayı vurur mu
Padişahın zalimleri
Bu dünya size kalır mı

-4-
Kılıcımı vurdum taş
Taş yarıldı baştan başa
Ünü büyük Osman Paşa
Askerinle binler yaşa

-5-
Ruslar Tuna'yı atladi
Karakolları yokladı
Osman Paşa'nın kolunda
Beş bin top birden patladı

-6-
Plevne'nin ardı bayır
Bizlerde kalmadı hayır

Yok olası Damat Paşa
Yaktı bizi cayır cayır

-7-
Plevne'den toplar atıldı
İslâm Bulgara katıldı
Haberin olsun Sultan Hamit
Urum-elleri satıldı

-8-
İstanbul'dan tel geliyor
Kadir Mevlâm dil veriyor
Padişah da pencereden
Baka baka can veriyor

-9-
Kapandı Plevne'nin yolu
Düşman sardı sağı solu
Askerim çok cephanem yok
Yetiş Süleyman Paşa kolu

-10-
İstanbul'dan gelir kadı
Kalmadı dünyanın tadı
Şaşkın oldu zalim kadı
Deli oldu deli kadı

-11-
Tuna'ya köprü kuruldu
Askerin boynu vuruldu
Ağlaşın asker, ağlaşalım
Osman Paşamız vuruldu

-12-

İstanbul'un hanımları
Sedeflendir nalımları
Kör olası kâfir Moskof
Öksüz koydun yavruları

-13-

Kara kazan çoştı derler
Dalga dalga aştı derler
Osman Paşa'nın askeri
Gece buradan geçti derler

-14-

Tuna üstü esmez oldu
Kılıcımız kesmez oldu
Kör olası Murat Paşa
Cephanemiz yetmez oldu

-15-

İstanbul'un hanımları
Serbest gezer zalımları
Yaktı bizi kül eyledi
Moskof Bulgar zulümları

-16-

Karadeniz dalgalandı,
Orta yeri halkalandı,
Kör olası Damat Paşa,
Moskof ile ne laflaştı.

-17-

Çadırımız mavi beyaz,
Bu sene gelmedi mi yaz?
Aman kâtip haller yaman,
Beni başka defter yaz.

-18-

Kır atıma attım postu,
Çift tabanca esmas taşlı,
Gitme beyim öldürürler,
Bu vezirler her bir sözde.

-19-

Balkanları tez aşmalı
Kafkasya'ya ulaşmalı
Zafer için gece gündüz
Rabbimize yalvarmalı

-20-

Eğildim bir su içmeye
Atıma yollar biçmeye
Karşıdan Ruslar göründü
Utandım geri kaçmaya

-21-

Merdivenden indirdiler
Han sarayına bindirdiler
Kalk gidelim Osman Paşa
Bizi şimdi öldürürler

-22-

Kaleden toplar atılır
Moskof İslâma katılır
Osman Paşa'nın elinden
Beş bin top birden atılır

-23-

Taş tabyaya toplar patlar
Osman Paşa istihkâm yapar
Süvariler çalır çarpar
Kâfir Moskof karşıdan bakar

-24-

Karadeniz kopuştu
Şipka Balkanı tutuştu
Bakın arkadaşlar bakın
Hızır mı bize yetişti

-25-

Karardı kazan karası
Karardı asker arası
Bugün bizi öldürecekler
Arkamızda süngü yarası

-26-

Kahpe Moskof kesti yolu
Almak ister İstanbul'u
Plevne bir toprak kala
Düşman sarmış sağı solu

-27-

Türk'e pusu kurdu Moskof
Bunca yiğit vurdu Moskof
Osman Paşa karşı durur
Almak ister yurdu Moskof

-28-

Bakın hele Balkanlara
Boyanmış hep al kanlara
Benziyor Türk askeri
Ateş saça volkanlara

-29-

Ağustosta açtı cengi
Görülmemiş daha dengi
Tuna'ya çok kan döküldü
Kıpkırmızı oldu rengi

CONCLUSION

The point of the Battle of Plevna was the recovery of the “sick man”. Osman Pasha, performing a great defense, received the appreciation of the entire world. The Turkish folk made folk-songs and sang epic poems in his honor; and the echo of these folk-songs can be heard until today.

REFERENCES

- ALTINKAYNAK, Erdoğan: *Ukrayna'dan Hristiyan Türkler: Urunlar ve Onların Folklor Ürünlerinden Örnekler*, in “Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi,” 2003, no 27, pp. 141-154, (folk-songs nos 19, 22, 23);
- ARSLANOĞLU, İsmail Kayabalı Cemender, *Kuzey Doğu Anadolu Bölgesinde Türk-Rus Savaşları*, in “Türk Kültürü,” 1973, no 126, pp. 387-519;
- ATILLA, Osman (1967), *Başlangıçtan Bugüne Türk Kahramanlık Antolojisi*, İstanbul (folk-song no 10);
- CEBECİ, Ahmet (1969), *Rumeli'de Yaşayan Millî Marşlarımız ve Kahramanlık Türküleri*, in “Türk Kültürü,” no 82, pp. 761-762 (folk-song no 1);
- ÇELİK, Ali (1996), *Gagauz Türküleri*, in “Millî Folklor,” nos 29-30, pp. 91-97 (folk-song no 28);
- DEMİRCİOĞLU, Yusuf Ziya (1938), *Köy Halk Türküleri*, İstanbul (folk-song no 17);
- EKREM, Mehmet Ali (1981), *Bülbül Sesi*, Bükreş (folk-song no 21);
- _____, (1999), *Başlangıcından Günümüze Kadar Türkiye Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi 12, Romanya ve Gagauz Edebiyatı*, Ankara;
- ESEN, Ahmet Şükrü (1999), *Anadolu Türküleri*, ed. by Pertev Naili BORATAV, Fuat ÖZDEMİR, Ankara (folk-song no 13);
- ERÇİN, Lutfi (1961), *Serhat Türkülerinden Duyuşlar*, İstanbul (folk-song no 16);
- Gazi Ahmet Muhtar Paşa (1985), *Anadolu'da Rus Muharebesi 1876-1877*, İstanbul, 2 vol.;
- FURNEAUX, Rupert (1999), *Tuna Nehri Akmam Diyor*, trans. by Ş. Öztürkmen, D. Öztürkmen, İstanbul;
- Gen-Kur. (1982), *Gazi Osman Paşa ve Plevna Savunması*, ed. by Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı, Ankara;
- GENCOSMAN, Kemal Gazi (1972), *Türk Destanları*, İstanbul;
- GÖZLER, H. Fethi (without date), *Halk Edebiyatında Milliyet Unsurları*, İstanbul;
- HAFIZ, Nimetullah (1990), *Bulgaristan Türk Halk Edebiyatı Metinleri I*, Ankara (folk-song no 27);
- HERBERT, F. W. von (1954), *Plevna Müdafası (Bir İngiliz Subayının Hatıraları)*, Ankara;

- HÜLAGÜ, Mehmet Metin (1996), *Gazi Osman Paşa*, in *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, vol. 13;
- İbrahim Ethem (1979), *Plevna Hatıraları*, ed. by Seyfullah Esin, İstanbul;
- KABALCI, Alpay (1994), *Talat Paşa'nın Anıları*, İstanbul;
- KARAL, Enver Ziya (1988), *Osmanlı Tarihi*, vol. VIII, Ankara;
- KERMAN, Zeynep (1987), *Haziran-Temmuz ve Ağustos 1877 Ruslar'ın Asya'da ve Rumeli'de Yaptıkları Mezâlim*, İstanbul;
- KÖPRÜLÜ, Fuad (1962), *Türk Sazşâirleri I*, Ankara;
- KÜNOŞ, Ignác (1978), *Türk Halk Edebiyatı*, ed. by Tuncer Gülensoy, İstanbul (folk-songs nos 5, 9);
- _____, (1998), *Türk Halk Türküleri*, ed. by Doç. Dr. Ali Osman Öztürk, s.1.;
- MAKAL, Tahir Kutsi (1980), *Dobruca Türkleri*, in "Türk Dünyası Araştırmaları," Ekim 1980, no 42;
- NUZA, Fehmi, *1293 (1877-1878) Osmanlı-Rus Harbinde Askerî Harekât*, in "Türk Kültürü," 1978, no 184, pp. 214-222;
- SAATÇİ, Suphi (1993), *Kerkük'ten Derlenen Olay Türküleri*, İstanbul, 1993, pp. 41-42 (folk-songs nos 18, 20, 25);
- SAKMAN, Mehmet Tahir (1999), *Konyalı Mazhar Sakman'dan Türküler*, Konya;
- SAYGI, Osman (1964), *Plevna ve Gazi Osman Paşa*, in TFA, no 177, p. 3372;
- SÖYLEMEZOĞLU, Minaveddin (1995), *I. (Deli) Petro'nun "Vasiyetnamesi,"* in "Türk Dünyası Tarih Dergisi", no 104, pp. 40-44;
- SULIŢEANU, G. (1964), *Introducere în culegereea şi studierea folklorului muzical al tătarilor Dobrogeni*, in "Revista de Etnografie şi folklor," t. 9, no 6, pp. 545-576 (folk-song no 26);
- Davut, Osman (1943), born and living in Başpınar, 4 years of study, shepherd, inquired on 14 April 1994 (folk-song no 3);
- ÖZBEK, Mehmet (1994), *Folklor ve Türkülerimiz*, İstanbul (folk-songs nos 4, 14);
- ÖZTELLİ, Cahit (1972), *Evlerinin Önü ... (Bütün Halk Türküleri)*, İstanbul (folk-songs nos 12, 15, 24);
- ÖZTUNA, Yılmaz (1994), *Büyük Osmanlı Tarihi Osmanlı Devleti'nin Siyasî, Medenî, Kültür, Kültür Teşkilat ve Sanat Tarihi*, vol. 5;
- ÜLKÜTAŞIR, M. Şakir, (1967), *Gazi Osman Paşa Plevna Türküsü ve Destanı*, in "Türk Kültürü," no 59, pp. 825-830 (folk-song no 11);
- _____, (1979), *Plevna Kahramanı Gazi Osman Paşa ve Şanlı Savunma Savaşları Üzerine Yakılmış Türkü ve Yazılmamış Destanlar*, in THAY-1977, Ankara (folk-song no 2);
- ÜNGÖR, Ethem (1966), *Türk Marşları*, Ankara;
- TÜRKEŞ, Ünal (1971), *Muğla İli Toplum Yapısı Araştırmaları (Yerkesik)*, İstanbul (folk-song no 29);
- Türkiye Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi Azerbaycan-İrak (Kerkük) Türk Edebiyatı (Nazım-Nesir) 6*, Ankara, 1997;
- Türkiye Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi Bulgaristan Türk Edebiyatı, (Nazım-Nesir) 8*, Ankara (folk-songs nos 6, 7, 8);
- Türkiye Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi Romanya ve Gagauz Türk Edebiyatı, (Nazım-Nesir) 12*, (1999), Ankara;
- YAŞA, Dursun (1972), *Kahramanlık Şiirlerimizden Bir Demet*, Ankara.